

Beslut

Västerås kommun
info@vasteras.se

2011-11-14
Dnr 40-2011:1833

Rektor Martti Saari
martti.juhani.saari@vasteras.se

Beslut

efter kvalitetsgranskning av läsundervisningen
inom ämnet svenska för årskurs 7-9 vid
Skiljeboskolan i Västerås kommun

2011-11-14

1 (3)

Dnr 40-2011:1833

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat och en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet. För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1, *Rapport efter kvalitetsgranskning av läsundervisningen inom ämnet svenska för årskurs 7-9 vid Skiljeboskolan i Västerås kommun*.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen har granskat läsundervisningen i svenska i grundskolans årskurser 7-9 i Skiljeboskolan i Västerås kommun. Granskningen har visat på styrkor i verksamheten, men också på brister och angelägna utvecklingsområden.

Vid granskningstillfället var många elever starkt missnöjda med det nya projektinriktade arbetssättet och menade att detta arbetssätt skapat problem med organisering, struktur och studiero i undervisningen. Elever och lärare var också missnöjda med de täta rektorsbytena på skolan, eftersom det medfört att rektorerna inte kunnat ta ett långsiktigt ansvar för att följa upp och utveckla undervisningen och arbetsmiljön på skolan.

När det gäller de allmänna undervisningskvaliteterna i ämnet svenska bedömer Skolinspektionen att studieron i undervisningen är ett centralt förbättringsområde. I dagsläget finns det en hel del problem med detta i många klasser. Det kan inte uteslutas att problemen med den bristande studieron delvis hänger ihop med den omfattande omorganiseringen av undervisningen som skett på skolan. Den allmänna strukturen på lektionerna i svenska är förhållandevis tillfredställande, även om lektionernas inledningar och avslutningar behöver stärkas. Vidare sker anpassning till elevernas behov, förutsättningar och kunskapsnivåer. Skolinspektionen vill dock uppmärksamma skolan på att det sannolikt finns elever som har behov av svenska som andraspråk, och som inte fullt ut förstår innehållet på lektionerna i svenska. Eleverna bör också i högre grad få tillfälle att utvärdera och reflektera över sitt lärande.

Beträffande de ämnesspecifika undervisningskvaliteterna som är kopplade till ämnet svenska och läsundervisningen bedömer Skolinspektionen att skolans övergripande arbete med läsundervisning behöver utvecklas. Exempelvis behöver lärarna samverka mer systematiskt för att förbättra läsundervisningen,

2011-11-14

2 (3)

Dnr 40-2011:1833

skolbiblioteket behöver kunna användas mer aktivt och rektorn behöver skaffa sig mer kunskap ifall skolans stödinsatser i svenska och läsning är tillräckliga och adekvata.

Eleverna får ta del av en rad olika texttyper i undervisningen i svenska. Eleverna får också kännedom om olika textgenrer och får tillämpa olika lässtrategier. Bearbetningen av texterna sker ofta individuellt utifrån färdiga frågor från lärarens sida. Skolinspektionen bedömer dock att denna del i läsundervisningen behöver utvecklas. Eleverna bör i högre grad ges tillfälle att få reflektera och tolka de lästa texterna tillsammans med andra elever och läraren. Vidare bör lärarna i högre grad introducera texterna, så att de sätts in i ett sammanhang. Bearbetningen av texterna sker också utan att texten sätts in i ett bredare sammanhang. Skolan har, som en del av det projektinriktade arbetssättet, en förhållandevis god tillgång på IT-verktyg (datorer, diaprojektorer, etc). Dessa IT-verktyg, liksom digitala medier som Internet, film och TV-program, används på olika sätt i undervisningen.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Eleverna behöver få en tryggare lärandemiljö. I framför allt årskurs 7 och 8 behöver skolan arbeta för att skapa ökad studiero och trygghet på lektionerna. Studiero och trygghet är ett viktigt mål i sig. Men det är också viktigt, därför att det är en förutsättning för att eleverna ska kunna tillägna sig kunskaper och färdigheter. Skolans läsundervisning blir således lidande ifall den bedrivs i en miljö där studieron och tryggheten brister.
- Eleverna behöver få tillgång till ett skolbibliotek. Skolbiblioteket bör i högre grad fylla funktionen att aktivt stödja elevernas lärande och läsutveckling. För att fylla denna funktion behöver eleverna därför själva få möjlighet att under skoldagen uppsöka biblioteket, för att exempelvis läsa, låna litteratur eller söka information.
- Eleverna behöver i högre grad få systematiskt bearbeta de texter som används. Framför allt behöver två saker utvecklas. För det första bör de texter som används sättas in i ett sammanhang innan eleverna påbörjar bearbetningen av dem. Detta kan exempelvis ske genom att läraren introducerar författaren och dennes författarskap, ger en bakgrund till texten och dess tillkomst eller kort berättar om textens genre. Med

2011-11-14

3 (3)

Dnr 40-2011:1833

andra ord behöver eleverna få en förförståelse till texterna. För det andra bör eleverna i högre grad få möjlighet att, tillsammans med andra elever och med lärarens ledning, diskutera och reflektera över texternas innehåll och form. Eleverna bör således i högre grad få möjlighet till så kallad djupläsning, där deras förmåga att tolka och analysera texter utvecklas.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 14 maj 2012 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange gärna tidplan och vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna.

Redogörelsen skickas per post till *Joakim Norberg, Enhet Öster, Skolinspektionen, Box 23069, 10435 Stockholm*, eller via e-post till *joakim.norberg@skolinspektionen.se*. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 40-2011:1833) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Karin Günther deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Joakim Norberg
Utredare/föredragande

Bilagor

Bilaga 1	Rapport efter kvalitetsgranskning av läsundervisningen inom ämnet svenska för årskurs 7-9 vid Skiljeboskolan i Västerås kommun
Bilaga 2	Observationsschema
Bilaga 3	Författningsstöd före den 1 juli 2011
Bilaga 4	Författningsstöd efter den 1 juli 2011